

НАРОДНИ

Стицуденци

ОРГАН НАРОДНЕ СТУДЕНТСКЕ ОМЛАДИНЕ БЕОГРАДСКОГ УНИВЕРЗИТЕТА

ГОД. X — БРОЈ 7

Издаје двапут месечно

БЕОГРАД, четвртак 20 јуна 1946

ЦЕНА 2 ДИН.

Припремимо наше радне бригаде

До дана поласка наших радних јединица на пругу Брчко — Бачковић остало је свега месец дана. Првог августа 2.519 студената Београдског универзитета, колико се до сада пријавило, испуниће своје дате обавезе у обнови и изградњи земље, преузимајући смену на „Омладинској прузи“.

Прва него што се прихватимо овога посла, наше радне јединице морају се потпуно припремити како би се рад и живот сваке бригаде одвијао без застоја и сметњи.

Саветовање штабова студентских радних бригада показује да наше бригаде нису још организационо срећене и да дисциплина није још учвршћена. Да би се ово извршило штабови бригада и команде чета морају се већ сада осећају као радна тела. Успостављање канцеларија штабова са свакодневним сталним дежурством ради издавања упутстава и наређења свим командирима чета и десетарима, послужити да рад буде много експедитивнији. Избором десетара и његовог заменика за сваку десетину поставити се основ за правилно извршење наредби штабова. Десетар и његов заменик морају упознати своје људство, тако да сваку наредбу могу брзо саопштити члановима јединице. Да би ово могао учинити сваки десетар мора знати тачне адресе чланова своје јединице, тако да са њима може бити у сталној вези. Свакодневни контакт командира чета са десетарима је неопходан, а исто тако и командира са претпостављеним штабом.

Упознавање људства са врстом радова који очекују бригадире на самом радилишту је неопходно. Одржавањем курсева о основним принципима изградње насипа и колосека, о постављању шина и изради усека треба да се пружи члановима бригаде основни појмови о раду који их очекује. Прорађивања дописа из дневне штампе и листа који излази на „Омладинској прузи“ може да упозна бригадире са широким и радним еланом оних бригадира које треба да ми заменимо. На овим курсевима треба пружити могућност да се преко питања постављених предавачу развије дискусија о стварима које посебно интересују бригадире.

Санитетска служба мора одмах почети са радом. Њен основни задатак је организовање прегледа људства и обавезно вакцинације против трбушног и пегавог тифуса и дизентерије. Четни болничари треба да се у потпуности упознају са здравственим стањем своје чете, а нарочито референт санитета бригаде. Референти бригадира биће студенти медицине и то са старијих годишта.

чито на припреми приредби и пре- давања.

Фискултурни активности треба да послуже као ослонац за правилно одвијање планова рада фискултурних референата при штабу бригада. Курс за руководиоце активна допринео би у многоме правилном развоју фискултуре у јединицама.

Статистичари треба да остваре једнообразност у послу. То би допринело брзом свршавању ове дужности и могло би да да у сва-

ком моменту слику стања и успеха поједине радне јединице.

Постигнувши све горе изнето наше радне јединице ће бити спремне и правилно ће моћи да извршавају задатке који их очекују. Одбори НСО-а по факултетима морају усредсредити свој рад на помоћ штабовима бригада да би се они ускоро осетили као руководиоци тела, и на себе преузели све дужности руковођења јединицама.

Б. Б.

БРИГАДЕ ПО ФАКУЛТЕТИМА

МЕДИЦИНСКИ

На 1 години Медицинског факултета пријавило се за рад на Омладинској прузи 515 другова и другарица, а на осталим годинама 214. Већ су формиране две бригаде. Прва бригада носи име народног првоборца, и студента Медицинског факултета Мике Митрозића „Јарца“, а друга Симе Милошевића, бив. професора Медицинског факултета.

На конференцији, на којој су формиране бригаде, изабрани су штабови бригада, који су састављени од команданта, заменика команданта, културно-просветног и здравственог референта и статистичара. Пре поласка на пругу, студенти врше и друге припреме. Тако је културно-просветна секција довела акцију за стварање библиотеке, која ће углавном садржати уџбенике. Књиге ће другови само привремено дати у ову библиотеку, а после завршених радова оне ће бити враћене. Дебатни клуб припрема теме које ће се држати за време радова на прузи, а спрема се и технички материјал за видне новине.

ТЕХНИЧКИ

Да свечаној смотри бригада Техничког факултета која је одржана пре неколико дана, бригада је поздрављено друг Бока Ковачевић, и нагласио постројеним друговима потребу потпуно војне дисциплине као најосновнијег предуслова за потпуни успех у раду.

Технички факултет је образовао две бригаде: машиници и технолози једну која броји 388, грађевиници и архитектонци другу у којој је 356 другова и другарица.

ПОЉОПРИВРЕДНО-ШУМАРСКИ

Студенти Пољопривредно-шумарског факултета формирали су радну бригаду за одлазак на радове на „Омладинској прузи“. Бригада је добила име народног хероја Соње Маринковић, ст. агрономије. Бригада броји 460 другова и другарица и састављена је од 6 чета: у свакој по 76 људи. На конференцији је изабран штаб бригаде, команде чета и десетари. Већ у почетку штаб бригаде је установио књигу казни и наредби, почео са одабирањем људства за културно-уметнички рад као и са груписањем активна фискултурника.

При формирању чета и десетина водило се рачуна да кружоци остану у целости, наиме да сви чланови једног кружока остану у саставу једне чете, због тога што ће један од најглавнијих задатака на прузи бити учење.

Штаб бригаде ће ускоро организоваати један кратак курс на коме ће бригадире стећи извесно стручно знање у вези са радовима на прузи. Бригадире ће ускоро почети да одлазе на физичке радове како би се будући прадитељи пруге привикли на напорнији рад.

ЕКВШ

Студенти ЕКВШ формирали су своју радну чету за одлазак на изградњу Омладинске пруге. О-

ва чета, која ће заједно са четама Правног и Филозофског факултета образовати бригаду, броји 140 другова и другарица. На конференцији је формиран штаб чете у који су ушли: Кресо Мухибија, Ђорђе Врцељ, Ј. Рајковић, П. Маринковић и Д. Васиљевић.

ПРАВНИ

Чета Правног факултета има 140 другова и другарица. Припреме за одлазак су већ у току. Културно-просветна секција има највише посла. Дилетантска секција у вежбава разне песме и рецитације са којима ће иступити на прузи; а техничка секција припрема хартију, креде, боје и остале потребне ствари за прављење видних новина.

ФИЛОЗОФСКИ

Чета Филозофског факултета изабрала је штаб у који су ушли: Бранка Јовановић, Димче Најче-ски, Јонче Дамјановски и Вера Николић. На конференцији су се такође формирале десетине и изабрани десетари. Чета броји 170 другова и другарица.

СВЕЧАНА АКАДЕМИЈА ПОВОДОМ 10-ГОДИШЊИЦЕ СМРТИ МАКСИМА ГОРКОГ

18 јуна одржана је на Коларчевом универзитету свечана академија поводом 10-годишњице смрти Максима Горког, коју су приредили Академија наука и Београдски универзитет. Претседник Академије наука др. А. Белић је отворио академију и говорио о теми: „Горки међу руским писцима“. Др. А. Белић је истакао колико је горостасан књижевни лик Горког који је успео да уметнички изрази општечовечанске црте и сјајан лик свога народа. Говорник је затим приказао Горкога као књижевника који је израстао из свог народа и који у себи изражава снагу народа и његову борбу за бољи и срећнији живот. Затим је говорио академик Вељко Петровић који је приказао песнички лик Максима Горког.

На крају је говорио професор Универзитета Радван Лалић о Максиму Горком као великом песнику новог хуманизма. Приказујући Горка као књижевника и борца за велике друштвене идеале предавач је на крају рекао:

„Његова улога у историји књижевности и културе има светско историјско значај, јер је он творац социјалистичког реализма, новог правца у читавај светској књижевности који је настао у процесу борбе за обарање старог друштвеног поретка и стварање новог бескласног друштва... Књижевно стваралаштво генијалног писца Максима Горког остаће као трајни споменик једне велике епохе, која претставља историјски преокрет у животу целог човечанства. Као велики хуманиста, као борац и

Горки живи и живеће свуда где човек осећа у себи способност да буде херој, свуда где човек не жали жртве за велик, леп и поносан живот, за идеале достојне човека.

Ј. Поповић

Студент технике проналазач

Стеван Бурањ, студент технике машинског отсека 1 године, саставио је две оригиналне таблице, какве се досада нису употребљавале у пракси, не само код нас, већ ни у иностранству.

Познавајући недостатке таблица које сада практично служе у нашој индустрији, а које су непотпуне, Бурањ је дошао на идеју да изради машинске таблице, које би могле да садрже све основне машинске елементе потребне за практични рад, а да при том не буду гломазне ни по садржају ни по начину руковања.



Друг Стеван Бурањ

Од средине фебруара 1946 године, друг Бурањ је почео спроводити у дело своју идеју. Иако је имао да се бори са многим тешкоћама материјалне природе, ипак је, благодарем помоћи коју му је указало Савезно министарство индустрије, као и појединци, стручњаци, успео углавном да заврши рад око таблица, тако да ће оне бити ускоро штампане, а већ током јула, а најкасније августа месеца, биће пуштене у продају. Специјалан начин израде ових таблица, главни је узрок што досада нису штампане. Таблице садрже више од 50.000 података, а прегледне су и просте за руковање, па их могу користити и радници са основном стручном спремом. Ово је нарочито важно за нашу металну индустрију, у којој се осећа велики недостатак кадра са високом стручном спремом. Поред осталог у таблицама су укључене и техничке таблице, што има нарочито велику важност при серијској фабричкој изради разних делова кад се мора водити рачуна о тежини.

Проналазак друга Бурања ће много користити у практичном раду по фабрикама и радионицама, а исто тако може корисно послужити и техничким канцеларијама и стручним школама.

Савезно министарство индустрије је одобрило штампање таблица у 30.000 примерака и ова чињеница најјасније сведочи о њиховој вредности.

Друг Бурањ је један од првих студената нашег факултета који је постигао успех у научном раду. Његов рад треба да потстакне и друге студенте на интензивнији самостални научни рад.

Жарко Селаквић

студ. технике

револуционар, као непријатељ сваке расне и националне искључивости — Горки ће остати као узор новим покољењима. У данашње доба Максим Горки је велики учитељ од кога треба да се уче не само радници на пољу књижевности, науке и културе, него и сви истински пријатељи напретка мира и братства међу народима.“



Формирање радне бригаде на Техничком факултету

Овако постављено руководство може правилно функционисати и тиме ће бити створена могућност да се испуни седми члан „Правилника радних бригада“ који гласи: „У радној јединици влада дисциплина коју морају поштовати сви чланови. Извршавања задатака је дужност члана јединице“.

Досадашње неизвршавања наредаба и кршење основних прописа дисциплине, које се огледа у недоласку чланова бригада на зборно место, у неизвршавању постављених задатака — не сме се толерисати. Командири чета одмах морају позивати на одговорност, преко рапорта, сваког таквог члана и ако је његова погрешка без оправдања треба је изнети на првом састанку чете, где би се о томе дискутовало и донела одлука. Четне конференције које обавезно треба одржавати, морају бити детаљно припремљене на састанку свих командира чета и штаба бригаде. Оне треба да се одликују својим радним духом, садржајношћу и експедитивношћу, да би биле што корисније сваком члану јединице. Економске проблеме, питање дисциплине, упознавање другова и егзерцир тре-

Интендант чета и бригада имају најтежи и најважнији задатак. Они морају помоћу економских комисија створити све потребне услове да се њихова јединица на време снабде са оним што им је потребно. Лична спрема појединаца, као чебе, два пара веша, обућа, одеело, порција и прибор за јело, мора бити употпуњена. Решавајући ова питања са целом четом треба тачно утврдити шта је најнеопходније потребно сваком бригадиру и преко економских комисија и интендантуре штаба универзитета исто набавити. Од правилног рада интенданата зависи у многоме експедитивност и правилно решење свих економских проблема.

Културно - просветни референти морају усредсредити свој рад на стварању једнообразног плана рада на овом пољу. Окупљање снага за ове задатке треба извршити одмах по свим четама, што ће дати слику како и у ком правцу може поједина бригада да ради. Књиге и остали помоћни материјал треба припремити овде у Београду, јер се до њега тешко може доћи на терену. Бригаде треба још у Београду да раде наро-

Студенти ЕКВШ с професором на селу

Група студената ЕКВШ са професором Ненадом Поповићем, посетила је у току Омладинске недеље село Бели Поток. По доласку студенти су са професором у присуству претставника народних власти и функционера и чланова трију задруга разгледали потрошачку задругу и њено пословање. У наставку прегледа активне, књиговоја, који је пошао да помогне задругарима, дао је низ објашњења на постављена питања, указао на извесне техничке пропусте и дао сугестије за бољи рад у будућности.

После подне, у присуству великог броја омладине и грађана Белог Потока, друг Ненад Поповић одржао је популарно предавање: О Совјетском Савезу. Појава професора Београдског универзитета изазвала је одушевљени поздрав. Он је упознао селаци са најбитнијим принципима на којима је основана социјалистичка држава; друштвеној својини над средствима за производњу, укидању класне експлоатације, праведној друштвеној расподели добара, порасту индустрије и колективизацији земље.

„Данас, после победе, совјетска земља се брзо обновља. За пет година она ће толико напредовати да је неће моћи стићи ни једна земља на свету,“ рекао је професор. Затим је говорио о петогодишњем плану обнове СССР-а. У том периоду совјетски трудбеници ће повећати у свим гранама привреде производњу најмање за 50%. Индустријска производња и пољопривредна — нарочито артички широке народне потрошње — долазе као најглавнији задатак. Технички развој земље ће постићи невидљене резултате. За то је гаранција стахановски метод такмичења. Предавање друга Поповића је саслушано са великим интересовањем и праћено клицањем совјетском народу, Црвеној армији, другу Стаљину.

М. Ј., студ. ЕКВШ

Са рударског отсека

Рударски отсек је основан пре краткот времена. Он сада има 46 редовних слушаца. Ове године на отсеку су се могли уписати само редовни студенти Техничког факултета са овереним првим семестром.

Због малог броја студената овај отсек Техничког факултета није могао основати ове године своје самостално стручно удружење те се место њега формирала једна секција при Централном удружењу студената технике, која се стара да се рад на пољу стручног уздизања на рударском отсеку одвија правилно. Од самог оснивања отсека постоји наставна комисија, која је све досадашње проблеме наставе успешно решавала.

Сви студенти овог отсека су чланови НСО-а. Формирани су кружоци за учење у којима је обухваћено 35 другова и другарица. НСО машинског отсека пружа пуну помоћ и сарадњу при решавању других питања. Радна група рударског отсека обухватила је 40 другова и другарица од којих 38 иде на „Омладинску пругу“.

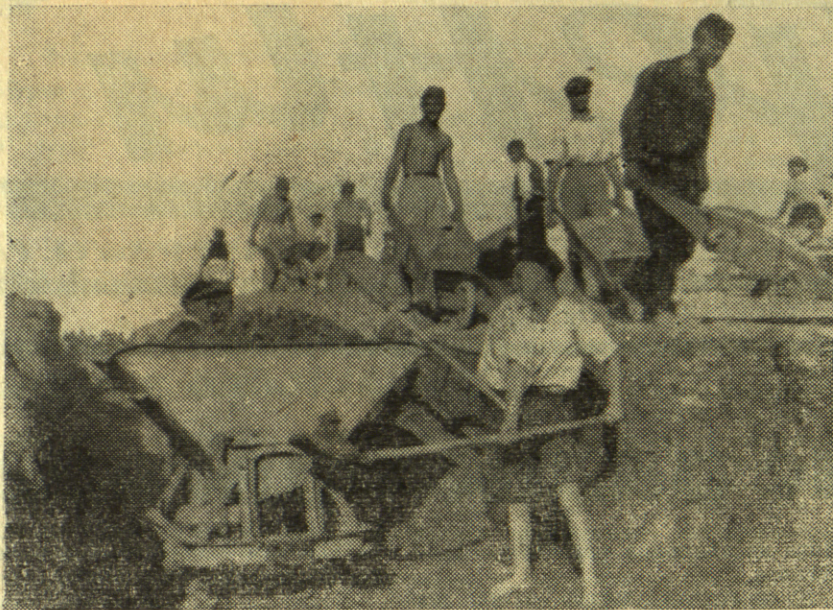
Студенти рударског отсека успоставили су директну везу са рударским одсецима на Загребачком и Љубљанском универзитету који су им обећали пуну помоћ а која ће новооснованом отсеку бити од велике користи.



10. о. м. почело је суђење групи издајника, ратним злочинцима и сарадницима окупатора на челу са Дражом Михаиловићем.

Пред судом је утврђена одговорност Драге Михаиловића за сарадњу четника са окупатором, са Павлићевом усташком државом, са квислинзима околних балканских земаља. Током процеса

Са „Омладинске пруге“ . . .



Сто... двеста... безброј вагонета су преко целог дана на кружном путу. Омладинци их товаре, изручују. Сутра ће бити готова једна деоница, прекосутра друга... Сваки дан насип добија нови изглед.



Траса је обележена. Препреке су уклоњене. Преко таласастог земљишта ускоро ће бити насип. Житна поља кроз који дан одјекнуће ударима пијука и песмом градитеља нове срећне заједнице.

Наставља се чишћење ненародних елемената са Факултета

Ових дана одржане су конференције на факултетима на којима су донесене одлуке о даљем отстрањивању са факултета оних студената који су својим држањем у току окупације или својим радом после ослобођења показали да не могу да буду народна интелигенција.

Са Филозофског факултета су једногласно одстрањени следећи студенти:

1) Ранчић Љубинка, била је у блиским односима са омиљеним Милићем, агентом Гестапо-а и специјалне полиције. Одржавала везе са четницима и верена за једног од њих. Била је хапшена од ОЗНЕ. На суђењу члановима РОЈ јавно је исмејавала органе народне власти, добацивањем приредби.

2) Матејић Александар, избачен је са Техничког факултета, па се уписао на Филозофски.

3) Божовић Дојчин, у гимназији је био првотоктор, на основу његове доставе ухапшено је десетак другова од којих су неки стрељани а неки одведени у логор. Пљувао је на заробљене партизане када су их Немци спроводили кроз његов град.

4) Марјановић Олга, била је активни члан ЖРОС-а. Била је на санитарском курсу који је организовао ЖРОС и превидјала рањенике четнике. Ширила је по ослобођењу алармантне вести и била због тога хапшена. Отац и мајка јој немају право гласа, а брат јој је побегао са четницима.

5) Јефтић Дана, била је организатор и руководилац санитарског течаја. Помагала је организацију Д. М. Дража ју је за њен рад писмено похвалио. По ослобођењу код њеног брата су нађени летци, због чега је он осуђен, а она као помагач, била неко време у ОЗНИ.

*

Са Факултета

Студенти ЕКВШ су одлучили да искључе ове непријатељске елементе:

1) Миланка Узелац, I семестар. Живи у Јагодина као избеглица из Скопља, 2 пута је затворана у ОЗНИ. Велики је непријатељ НОП-а. Изгубила је право гласа.

2) Брана Славковић (Бранислав), из Урошевца. Руководилац Љотићевог „Збора“ у Скопљу, у Трговачкој академији. За време предатних демонстрација студената, пуцао је у студенте. За време окупације кочио је рад НОП-а, проказујући другове све до ослобођења.

3) Љиљана Димић, из Јагодина. Отац јој је стрељан као фашиста, а и по пореклу је био Немац. За време окупације је био претседник општинске. Засада она живи у Јагодина и шири алармантне вести како ће Енглези да нападну Југославију и како ће четници да дођу на власт. Говори како су партизани неспособни да воде државу. Није имала право гласа у Јагодина, али је гласала у Београду, и хвали се како је обманула наше народне власти.

4) Павловић Радиша, из Пожаревца. За време окупације активан члан „Збора“, непријатељ НОП-а, што је показао за време окупације оптужујући окупатору напредне средњошколце, који су на основу његове доставе били хапшени и отерани у логор. Био је ревносан члан културно-пропагандног одељења IV добровољачког батаљона. По ослобођењу мобилисан али се вратио под изговором да је болестан. Није имао право гласа.

5) Крстић Пантелија, из Љубовије, округ Подриње. За време окупације био је активан четник, и као такав ишао је на пропагандни курс код шефа пропагандне групе четничких корпуса Јанка Туфегича. По завршеном курсу био је

у батаљону шеф пропаганде. По ослобођењу је мобилисан у НОВ. Када је био у Команди места у Љубовији где је имао непријатељско држање, отпуштен је због саботаже. Изгубио је право гласа.

7) Ђурић Живка, округ Ваљево. За време окупације сарађивала је са четницима. Због тога је изгубила бирачко право.

8) Нивес Берош, округ Чачак. За време окупације активно сарађивала у организацији Д. М. као организатор ЖРОС-а. Ишла је на четничке конференције и приредбе. По ослобођењу није приступила нашим организацијама. Изгубила је право гласа, али јој је административном грешком повраћено.

Испити су почели

Студенти фармације полажу ботанику

Пре два месеца полагала је једна група студената друге године Општу ботанику и Статистику. И поред обимног рада из других предмета средња оцена на испиту била је 7,5, захваљујући само савесном раду по кружоцима и редовном посећању практичних вежби. Кружок бр. 1 показао је овом приликом најбољи успех положивши са средњом оценом 8,2.

Друга група студената требало је да изиђе на испит крајем априла. Сви су се међусобно такмичили у учењу, а истовремено и заједнички трудили да износ средње оцене буде већи него код претходне групе. Ова група полагала је 22 маја. Средња оцена била је 8. Кружок бр. 3 показао је досада најбољи успех са средњом оценом 8,6. Трети бр. 3 прихватио је други кружок, побољшају га својим искуством и постигну бољу оцену. Оваквим такмичењем добијемо све већу вољу за рад, постижемо бољи успех и постајемо заиста прави стручњаци свога народа.

Морам свесрдно истаћи помоћ коју су нам пружиле асистенткиње Ботаничког института, Веселичић и Ђоровић. Оне су уложиле многу вољу и труда да би нам објасниле сваки нејасан детаљ, како у практичним вежбама тако и у теорији. Захваљујући њима стекли смо солидно знање, које ће нам много користити у даљем раду.

Испити на Филозофском факултету

У току месеца маја полагани су на Филозофском факултету испити из језика, математике, физиолозије, биологије, историје, етике и др. Испити су полагали већином студенти IV и VI семестра и постигли веома добар успех. Испити из српског, руског, француског, физиолозије и упоредне књижевности су полагани са десетком. Студенти XVIII групе показали су одличне резултате. Просечна је оцена је 9. На испитима из физике постигнути су најслабији резултати. Средња оцена је 6. Велики успех су показали хемичари. Од 4

Радио курс на Техничком факултету

Пре два месеца основан је на Техничком факултету радио курс, који посећује 180 слушаца. На курсу предаје г. Војин Поповић, асистент Техничког факултета. Курс се састоји из три дела: а) елементарни курс, б) сложени радио апарати, в) виша теориска разматрања. На крају курса слушаоци ће полагати испит. Да би се учење успешније спровело, образују се радионице у којима ће слушаоци практично радити. Материјал за радионице прикупља се од државних и приватних установа на добровољној бази. Овај курс има за задатак да оспособи кадар радио-техничара, који ће помоћи уздизању радио технике, којој се посвећује све већа пажња у нашој земљи.

Гојко Муждека, студ. техн.

кандидата положила је само једна другарица.

Почетком јула месеца била су три дипломска испита под „А“ из теориске математике. Постигнуте су одличне оцене.

Верујемо да ће студенти I године, који полажу испите почетком јула постићи бољи успех пошто су они радили боље, редовно посећивали предавања, и кроз рад у кружоцима систематски савлађивали градиво.

Радмила Ђорђевић

Зашто се пада на испитима из политичке економије

Политичка економија је предмет који студенти Права и ЕКВШ сматрају за најтежи. Испити из политичке економије полаже веома мали број студената — а већина од пријављених падне. Др. Р. Увалић, који предаје политичку економију, објаснио је једном приликом зашто, по његовом мишљењу, толики студенти падају из овог предмета:

— Највећа тешкоћа, — рекао је он, — су рђави учбеници и рђаве традиције учења. А што је још важније, студенти не схватају важност посећивања предавања. На испитима се осећа велика разлика оних који посећују и оних који не посећују предавања. Многи студенти уче наопако држећи се старих учбеника само зато што не долазе на факултет. То није све, наставио је др. Р. Увалић. У највише случајева студенти уче површно и без разумевања и нису у стању да тврђења и тезе на брзу руку схваћена покретне примерима, а често ни сами себе нису убедили у тачност неке констатације. Зато су њихови одговори неубедљиви и лаички.

То су неки од разлога што се пада на испиту из овог важног, и рекли би, основног предмета наших факултета. Онај ко не савлада политичку економију неће моћи ни да схвати остале науке које проучава. Политичка економија за политичке и друштвене науке исто је што и математика за технику. То је тежак предмет који треба стрпљиво и дубоко проучавати, али који је толико занимљив и важан да је просто невероватно да то студенти нису схватили и да тако мали број полаже, а тако велики проценат пада.

Александар Милошевић

РАД СЕКЦИЈЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ УЧБЕНИКА НА ПРАВНОМ ФАКУЛТЕТУ

Секција за издавање учбеника и предавања професора Правног факултета предвидела је да изда у току ове школске године 12 учбеника. Од тог плана она је због извесних објективних тешкоћа морала одустати и смањити предвидени број на 10. Највећим делом тај план је већ остварен. Предвиђа се да ће секција свој план потпуно остварити до краја овог месеца.

Досада су изишли скрипти из Римског права II део и Историје државе и права, Римског права I део (8 табака), Теорије државе и права (17), из Материјала за изучавање политичке економије (10), Кривично-судског поступка (12), Науке о финансијама (12), Међународно-приватног права (14 табака).

Дакле, досада је изашло 99 табака; до краја овог месеца треба да изађе још 135 табака.

ЗА ЧУВАЊЕ ЗДРАВЉА СТУДЕНАТА

Досадашњи рад Удружења за здравствену заштиту студената, појединачни прегледи, а нарочито систематски преглед студената који је Удружење почело, показали су да је здравље студената нашег Универзитета врло слабо. Просто је поразан број оболелих од најтеже болести — туберкулозе. Према подацима који су врло непотпуни и оскудни, на основу прегледа извршених у студентској амбуланти утврђено је досада 365 оболелих од туберкулозе. Од тога је 136 болесника са активном, отвореном туберкулозом. Треба одмах нагласити, да су скоро сви ови болесници откривени на основу несистематског прегледа, при прегледу на захтев самих болесника. Систематски преглед са којим је почето (али због кvara у апаратури прекинута за кратко време) показао је да у ствари има много више студената оболелих од туберкулозе, а да сами тога нису свесни, или не посвећују довољно пажње својој болести. Као пример наводимо следеће: од 1500 студената, колико их има на Медицинском факултету, од тешке туберкулозе болује 39, док се на Техничком факултету за сада зна само за седам оболелих од тешке туберкулозе, и ако број студената на том факултету прелази 2000. Ово, на жалост, доказује да ће систематски преглед свих студената показати да је број оболелих од туберкулозе врло велики. У вези са тим Удружење је предузело потребне мере да реши следећа питања:

1. Извршити систематски и детаљан преглед студената, нарочито с обзиром на туберкулозу.

2. Осигурати опоровилишта за студенте лакше оболеле од туберкулозе.

3. При неком од постојећих санаторијума Министарства народног здравља Србије за туберкулазу, отворити један павиљон за туберкулозне студенте.

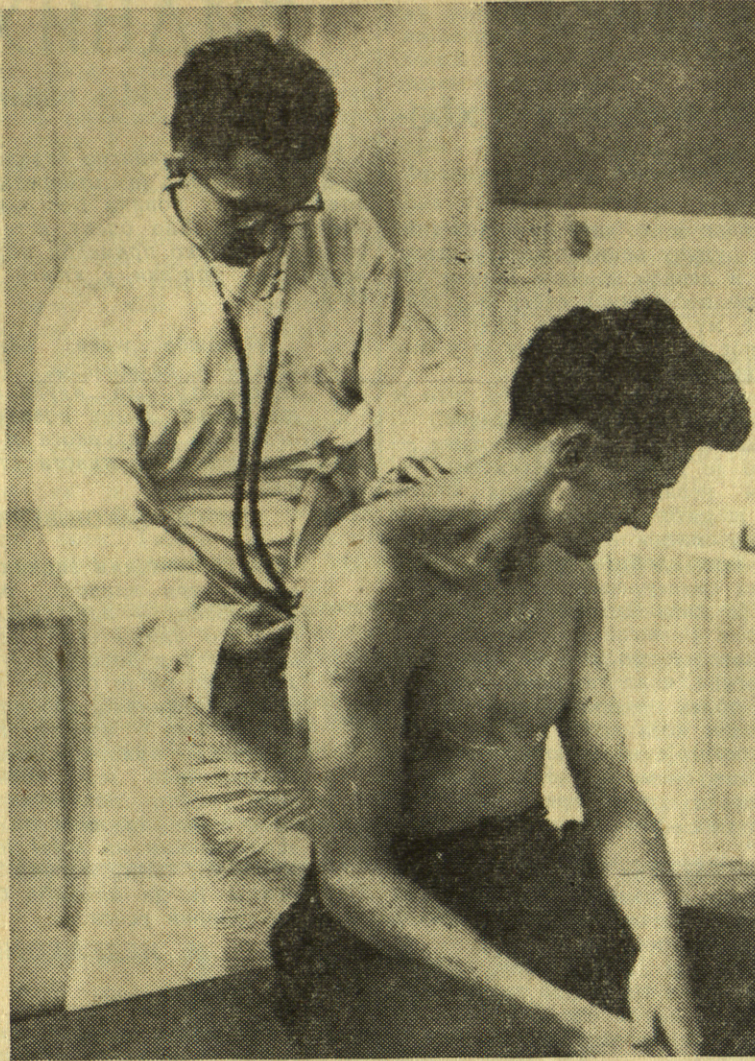
4. Претворити студентску амбуланту у поликлинику, са одговарајућим одељењима и опремама.

5. Отворити један дом у Београду, са најмање 200 — 250 места за студенте који посећују предавања, а потребна им је лекарска контрола, боља исхрана и нега.

Као што се види то су врло крупни задаци. Али морамо одмах нагласити да сви органи народних и универзитетских власти показују за ове проблеме врло много разумевања, и дају нам помоћ без које се извођење свега овога не би могло ни замислити. Решењу постављених задатака се приступило одмах.

Општи студентски преглед почео је са Медицинским факултетом. Преглед се састоји у флуорганском намању (серијско рентгенско снимање плућа) свих студената. Сем тога се код свих студената врши такозвана туберкулинска проба, да би се одредило да ли је неко већ заражен туберкулозним бактеријама (јер не мора при томе бити болестан), а код оних који досада нису заражени врши се вакцинација по Калмет-Герену, да би се заштитили од обољења. Овај систем серијског снимања плућа је први покушај у нашој земљи (а досада је примењен у свега неколико културних земаља), и он ће дати не само практичне него и важне научне податке.

У циљу отварања опоровилишта за најмање 150—200 лакше оболелих студената, Удружење је доби-



У студентској амбуланти

ло три зграде (виле) на Златибору, које ће Удружење поправити у својој режији, с тим да те зграде остану Удружењу до амортизације уложеног капитала. У ове радове ће се утрошити око пола милиона динара, али ће зато за један дужи период студенти имати обезбедено опоровилиште у току читаве године. Са поправком зграда се већ почело, тако да ће већ око 15 јула бити оспособљене за употребу. Инвентар за ово опоровилиште даје нам Комитет за народно здравље ФНРЈ, тако да ће већ почетком августа око 150—200 лакше оболелих студената моћи користити ово опоровилиште.

Да би се омогућило лечење тешко оболелих студената од туберкулозе Министарство народног здравља Србије доделило Удружењу за здравствену заштиту студената један дрвени павиљон за 100 до 120 болесника. Тај павиљон ће бити уз неки санаториум за туберкулозне, под стручним руководством лекара. Међутим, овај задатак се не може решити одмах него изгледа тек почетком следеће школске године.

Садашња студентска амбуланта ни по простору, ни по уређају, ни по броју персонала не одговара ни приближно потребама. За то је Удружење предузело мере да обезбеди не само амбуланту, него поликлинику која би могла одговарати потребама. Универзитетске власти су ставиле Удружењу на располагање једну четвороспратну зграду у Ресавској улици, која би по исељењу садашњих станара била уређена за студентску поли-

клинику. Та поликлиника ће се састојати од једне опште амбуланте, од амбуланте за туберкулозне, за кожно-венеричне болести, апотеке, лабораторије и рентген-апарата. У овој поликлиници ће радити шест лекара, од којих један специјалиста за туберкулозу и један специјалиста за кожно-венеричне болести. Ови лекари ће радити само у поликлиници тако да ће се моћи у потпуности посветити том раду. Сем прегледа студената у поликлиници ови лекари ће обилазити болесне студенте у домовима као и студентске мензе. Опрему за ову поликлинику, апотеку, лабораторију и рентген-апарат даје нам Комитет за народно здравље ФНРЈ. Удружење ће настојати да још до краја ове школске године испразни приземље споменуте зграде и да уреди једну примерну студентску поликлинику.

Дом за студенте, који и поред болести похађају предавања, али им је потребан лекарски надзор, боља исхрана и нега — био би смештен у истој згради где и поликлиника.

Дужни смо још једном нагласити да без показаног разумевања и помоћи од стране народних, универзитетских и војних власти ми не бисмо могли решити све ове проблеме, јер они захтевају већа материјална сретства од оних којим Удружење располаже. Али из излагања се види да смо ми на сигурном путу да задатке који су пред нас постављени с пуним успехом и у скоро време решимо, и да на тај начин допринесемо заштити здравља наших другова.

П. Поповић, студ. медицине

Пренос посмртних остатака палог друга

У оквиру Омладинске недеље студенти ветерине посетили су гробове својих палих другова. Једна група студената отишла је 2. о. м. на Фрушку Гору одакле је пренела посмртне остатке, друга Павла Зорића у његово родно место, где је сахрањен. У име свих студената ветерине група је положила венац на гроб погинулог друга.

Друг Павле је један од првоборца народног устанка. Родио се у Земуну, у сиромашној сељачкој породици. Гимназију је учио у Земуну, а 1938 год. уписао се на Ветеринарски факултет у Београду. Миран по природи, али напредан по схватањима, доследан и непоколебљив у својим младалачким стремљењима, учествује активно у напредном студентском покрету и у демонстрацијама против реакционарних фашистичких режима доратне Југославије.

1941 год. повлачи се са југословенском војском, али немајући куд враћа се у Земун, одакле се сели са породицом у Нове Карловце. Одмах у почетку устанка одлази у шуму, где је један од организатора фрушкогорских партизана. Цела његова породица је активно помагала Народно-ослободилачки покрет. Отац му је убијен као претседник илегалног месног народног одбора. Два брата и две сестре су исто били тако у На-

родно-ослободилачкој војсци; оба брата су погинула у борбама.

Приликом офанзиве коју су Немци предузели против фрушкогорских партизана 1942 год.,



друг Павле Зорић штитио је са својом четом извлачење партизанских одреда из непријатељског обруча. При том је пао покошен непријатељским митраљезом.

Студенти ветерине су поносни што су у својим редовима имали једног таквог друга као што је био Павле, који им може послужити као пример како се воли и чува отаџбина.

Рад Одбора за издавање уџбеника ЕКВШ

Одбор за уџбенике на ЕКВШ ће ускоро да заврши са радом за ову школску годину. Наш задатак је био не само одговоран, него и врло тежак: снабдети све другове и другарице књигама које ће по садржини одговарати данашњој друштвеној стварности. Финансијско питање издавања уџбеника решено је тиме што су студенти уплаћивали извесну суму новаца на име претплате. Тако је била обезбеђена набавка хартије, штампање итд. Али много већа и несавладива тешкоћа била је у томе што старе уџбенике нисмо могли да употребимо пошто су они били постављени на идеалистичким основама, на поставкама грађанске политичке економије и пошто су били намењени оправдању капитализма и капиталистичке експлоатације. Због тога одбор за уџбенике наше школе није могао одмах да отпочне са радом и да студенте правовремено снабде уџбеницима, иако су финансијске тешкоће биле преброђене. Наши професори нам нису могли за то кратко време да ставе на располагање рукописе. Али захваљујући њиховој сарадњи и напорима наших чланова одбора за уџбенике током другог семестра изашли су за I годину сви уџбеници, а за II годину следећи: Пословање привредних предузећа, Историја економских доктрина, Теорија трговачког, Технологија, Наука о новцу, Наука о кредиту, Трговачко право и Привредна географија; за трећу годину је штампано: Кореспонденција, а за четврту: Пословања индустријских предузећа, Економска социјалистичка индустрија и Социјална политика.

Рад одбора за уџбенике није се ограничио само на издавање уџбеника. Одбор је успоставио везу са студентима из унутрашњости и послао им досада издате уџбенике.

Загребачкој ЕКВШ упутили смо извештај број књига.

Одбор за уџбенике ће наставити свој рад и преко лета. Они другови који из било којих разлога не могу да иду на рад на пругу спремаће и издаваће уџбенике да би следеће године студенти наше школе били снабдевени свим уџбеницима. Искуство које смо стекли током рада у овој години биће свакако драгоцене у нашем будућем раду, а помоћи ће да у даљем раду постигнемо много већи успех.

Миља Јовановић, ст. ЕКВШ

Самонницијативни курсеви студената медицине I године

У тежњи да се солидно стручно уздигну и да постигну боље резултате на испитима, студенти I године су добро савладали предмете и организовали самонницијативне курсеви из физике и биологије. По анатомским групама, којих има осам, другови студенти одржавају предавања, објашњавајући теже партије које су многим били неразумљиве. Курсеви се одржавају два пута недељно.

Начин демонстрирања је лак и приступачан. Студенти постављају различита питања и тако се партије боље обраде. Рад и дисциплина су за све време курса на великој висини. У раду на курсевима међу друговима се на првом месту истичу: Риста Зећ, Руди Дебијац, Исидор Алкалај, Душан Кентера и Војин Шуловвић.

А. Д., ст. мед.

Дебатни клуб Ветеринарског факултета

На последњем састанку дебатног клуба студената ветерине, друг М. Савић одржао је врло интересно предавање „Каква треба да буде настава на Ветеринарском факултету“. Актуелност теме је разлог што је предавање било одлично посећено и што је прикупило, не само велики број студената, већ и г. г. професоре.

По прочитаном реферату настала је жива дискусија у којој су узели учешћа г. г. професори и студенти. Највише се обратила пажња на две ствари: долазак нових генерација на факултет (омогућити им брзо специјализирање уз помоћ старијих другова), и практичан рад по селима за време семестралног распуста.

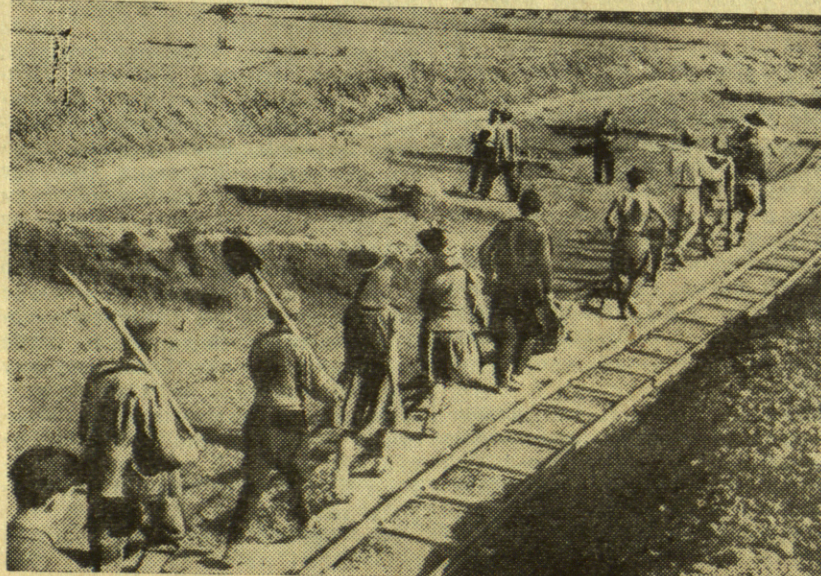
Интересовање за ову тему је у толико веће, што ће се ускоро приступити решавању плана настава на Ветеринарском факултету. Због тога су мишљења и излагања дискутаната од велике важности за правилан будући развој настава на ветерини.

Несумњиво да је овај дебатни клуб био израз прине сарадње г. г. професора и студената, а она је најбоља гаранција да ће сви проблеми, прожети колективним духом пожртвованог рада професора и студената, довести само до позитивних резултата.

Изградња канала у Посавини



Ударна петорка омладинаца на каналу у Посавини, на почетку свог посла. Први слојеви земље се скидају, одлазе на насип, да би сутра плодне равнице око канала биле претворене у нову житницу. Док једни у пуном замаху раде, догле нове јединице крећу на посао. Први часови јутра одјекују песмом и жагором.



У рано јутро радне јединице крећу на посао. За неколико тренутака колосеком ће јурити вагонети, ашови ће стварати пут беспотребној води, која је до сада плавила плодну равницу Посавине. Данас ће бити још један дан нових стварања.

Први редовни ботевски конгрес ОСНС

Од 2—6 јуна одржан је у Софији Први редовни ботевски конгрес ОСНС-а (Опште студентски народни савез). Свечано отварање Конгреса извршено је на „Воли“ (платина Балкан), на месту где је пре 70 година погинуо у борби против Турака велики син бугарског народа, песник и револуционар, Христо Ботев. Само место отварања и име Христа Ботева показују да је демократска студентска омладина Бугарске чврсто решила да са осталим бугарском омладином иде путем на који је Ботев указао, путем најпреданије сарадње народа и непомирљиве борбе против свих његових непријатеља.

„... Заклињемо се да волимо отаџбину и народ као што их је волео Ботев и да мрзимо њихове непријатеље као што их мрзео Ботев. Заклињемо се да нећемо жалити средстава, силе и напоре за остварење захтева великог Ботева садржаних у програму Отачественог фронта. Заклињемо се да чувамо као зеницу свога ока јединство Отачественог фронта и да се боримо за велику, народну републику.“ Тим речима заклетве, коју је заједно са студентима изговарало 20.000 људи уздигнутих песница, почео је Први редовни ботевски конгрес Општег студентског народног савеза Бугарске.

У радном делу Конгреса прочитали су реферате Н. Папазов „Наука и студентство у служби народа“ и В. Арнаудов „Општи преглед рада ОСНС-а од оснивачког конгреса до сада“, по којима се развила жива дискусија. Папазов је подвукао да је потребно спровести у науци истински научни метод и очистити је од фашистичких примеса. За велике планове електрификације и индустријализације земље потребан је огроман број струч-

свака поднела резолуцију Конгресу. Учешће делегата у раду комисија било је врло велико. Сви диспутанти су прилазили проблемима са највећом озбиљношћу, критиковали пропусте и грешке, и давали предлоге за њихово решење: Ту, у раду, у решавању појединих пита-

така фашизма на универзитету, за чишћење студентских и професорских редова од фашиста који свим силама настоје да укоче демократски развој Бугарске.

По свима резолуцијама постигнута је пуна сагласност и прихватање резолуција акламацијом још



Студенти Бугарске полажу заклетву...

ња, могла се видети велика љубав бугарских студената према њуци, њихове жеље за културним уздицањем, оданост отачественофронтској Бугарској, вера у њен пуни развој и процват за који и они настоје да са своје стране придонесу што је могуће више.

По својим резултатима овај Конгрес је велики успех бугарског студентства. Резолуција по раду комисије „Више образовање и демократско васпитање студената“ а и завршна резолуција јасно су истакле да је потребно најхитније спровести велике реформе у настави, увести нове потребне предмете, као на пример Кооперативно право на правима и економским школама, физкултуру на читавом универзитету; да је потребно поклонити велику пажњу раду научних кружока итд. и, као најужније и најнеопходније, спровести енергично борбу за уништавања ост-

једном је манифестовало чврсто јединство студената, њихову борбену решеност да се и на универзитету коначно видно одрази велико дело 9 септембра.

Успеси које је ОСНС постигао у току једногодишњег рада организационо, на пољу учења, културно-просветног рада, масовних акција (тражење изручења крволака Цанкова), економског збрињавања студената, на пољу физкултуре, као и успеси постигнути у раду самог Конгреса — све то показује да ОСНС постаје све шири и масовнији (сада има преко 12.555 чланова) и да као јединствена студентска организација, која у себи окупља све прогресивне студенте, најбоље представља напредно бугарско студентство које је и овога пута резултатима Конгреса дало велики допринос јачању демократског омладинског покрета Бугарске. С. Харисијадис

Кијевски универзитет

Посетили смо и Кијевски универзитет, који носи име Шевченка. За време рата Универзитет је пресељен у дубоку позадину, иза Урала, и тамо наставио рад. Када је Кијев ослобођен, колектив Универзитета вратио се, али је затекао само развалине. Немци су све уништили, зграде, библиотеке, драгоцене збирке. У зоолошким музеју било је милион примерака разних животиња, препарата сакупљених из целог света и све је то уништено.

Влада је посветила велику пажњу Универзитету. Од стране свију учињен је велики напор и данас, три године после ослобођења Кијева, Универзитетска библиотека има већ око 500 хиљада књига.

— Само, имамо велику тешкоћу како да сместимо те књиге — жалио се ректор Универзитета Владимир Гавриловић Бондарчук. — Зграде нам још нису готове, те сад правимо импровизиране стелаже.

Данас Кијевски универзитет има 13 факултета. Филолошки, факултет западних језика и литературе, филозофије, економије, права, међународних односа, механо-математички, физички, хемиски, биолошки, географије, историје и геологије. Има укупно 86 катедара, 412 професора са титулом доктора и кандидата науке и 4000 студената. Сем тога при Универзитету постоје научни институти и то: ботанички врт, астрономска опсерваторија, институт за изучавање физиологије животиња, биогеографски и др.

Уз то, ректор додаје:

— Украјина има 7 универзитета и 120 института од којих су, 60 педагошки, у којима се спремају наставници средњих школа.

Сви студенти примају стипендије и хране се у својим студентским мензама. А постоји менза и за персонал Универзитета. Студенти — војни инвалиди живе под специјалним условима, који одговарају њиховом здравственом стању и напорима, који су учинили за време рата.

Пошли смо да разгледамо Уни-

верзитет. Пред огромном полусрушеном зградом, из чијих зидова зјапе прозорски отвори, застао је ректор.

— Кад су дивљаци увидели да губе рат, ставили су у разне делове зграде пет мина а потом остатак запаљили. Но, ми смо почели са реконструкцијом. Ове године Кијевски универзитет је добио 60 милиона рубаља, од којих ћемо 10 милиона употребити за ову зграду, која идуће године мора бити готова.

У хемиском институту сачекао нас је декан Иларион Михаиловић Подорван.

— Украјина је тешко настрадала — говорио је — али ми смо се снашли. Радимо са још већим еланом, да помогнемо домовини.

Универзитетска библиотека је прорадила. Она има 400 места где читају студенти и салу са 24 места где раде професори. Сва места су заузета. Пролазимо на прстима кроз сале, да не поремети-мо свечану тишину. Ректор ми тихо говори:

— Не заборавите да сваки факултет има своју библиотеку и читалоницу за студенте.

Ушли смо изненадно и у једну слушаоницу, где је наставник држао час. Сви студенти су устали и тек на знак ректора сели су. Кад им је ректор рекао да је дошла Југословенска делегација, настао је буран аплауз уз поклিকে:

— Живела Југославија!... Живео маршал Тито!... Живели студенти — борци!

Наставник се попео на катедру и рекао да осећа велико задовољство што може поздравити делегацију братских југословенских народа. Они знају за борбу наших народа и диве се...

Студенти су бурно аплаудирали.

На поздрав одговорили смо и ми. Студенти су устали и бурно поздрављали. Из ходника су нагрнули сви студенти и овај час литературе претворио се у одушевљену манифестацију братства, слоге, и савеза Совјетског Савеза и Југославије.

Ја сам већ при крају свога излагања. Могло би се још много говорити о животу студената, о њиховим другарским односима, о универзитетским музејима, о студентским клубовима и о њиховом културном животу. Али то је већ засебна тема. Овом приликом извлачимо општи закључак.

На свим странама види се огроман полет и одушевљен рад. Беспослених нема. Тамо не постоји човек који не учествује у изградњи земље. А исто тако и држава са своје стране води бригу о свима својим грађанима. Нова пјатилетка предвиђа замашне планове на свима пољима делатности. Између осталог у том плану је одређено да до године 1950 сви универзитети, високе и професионалне школе треба да даду 640 хиљада високо квалификованих стручњака. У том циљу држава са своје стране чини све, да се тај план испуни. Она помаже, бодри, саветује... Московски листови посећују читаве ступце студентској омладини. А професори и студенти са своје стране уверавају да ће испунити потпуно све задатке, што се од њих траже. Они уче, уче, да би својој домовини били од користи.

Питамо се где је потстрек за тај масовни покрет, за то масовно одушевљење, да би се испунило петогодишњи план.

На то питање одговара нам совјетски грађанин Попков, депутат, у листу „Вечерњи Лењинград“. Он дословно каже:

„Нама је помогла наша организованост, наша болшевичка истрајност, наша снажна веза са масама, наша безгранична преданост партији, њеном Централном комитету и великом вођи — другу — Стаљину...“

Ако сада, из мало даље перспективе, средимо наше утиске, ми долазимо до једног општег закључка:

Са таквим грађанима, са таквом моћном организацијом, са таквом идеологијом — Совјетски савез је непобедива земља.

Стеван Јаковљевић



Д. Русенов, претседник ОСНС отвара конгрес. Поред њега Цола Драгојчева, секретар ОФ Бугарске.

њака. Зато је дуг сваког народног студента да овлада науком, да би је ставио у службу народа, да уложи све силе како би се изградио у доброг стручњака. У свом даљем излагању он се нарочито задржао на питању фашистичких остатака на универзитету и закључио да на универзитету не сме да буде места за оне који се спремају не за службу народу већ за саботере изградње нове отачественофронтске Бугарске.

У наставку Конгреса, рад се одвијао по комисијама од којих је

ПИСМО НАШИХ СТУДЕНАТА ИЗ ЧЕХОСЛОВАЧКЕ

Удружење Југословенске народне студентске омладине у Чехословачкој

По доласку у братску Чехословачку, искрсле су пред нас неизбјегне тешкоће, које смо морали у најкраћем временском раздобљу да се савладамо. Непознавање језика, недостатак књига, нова средина у којој смо се нашли, увјетовали су неизоставно и посљедице. Мало смо у почетку заостали, али оно основно у нама, радни полет који смо донијели из домовине, покренуо нас је и данас смо поносни, јер смо задатке које смо пред све нас поставили у времену до Трећег конгреса, извршили у потпуности. А за то су нам дали снагу: љубав према домовини, полет напредне омладине у Чехословачкој, нарочито радничке, и резултати на обнову.

У претконгресном такмичењу, нас сто педесет студената, положили смо седамдесет и пет испита, са просјечном оцјеном 2,18, која одговара просјечној оцјени 7,8 на Београдском универзитету. Најбољи успех показали су другови са

машинског, рударског и хемиског факултета.

Прилике нам не дозвољавају да будемо и физички с вама, у раду и радним пједјама на обнову, али зато имамо више могућности да се посветимо студијама, имамо више времена и могућности за учење. Пред нашим студентским удружењем, које смо основали у ЧСР, а које је дало вас омладине у домовини, полагали смо 5 о. м. резултате рада, резултате обавеза којих смо се добровољно примили. Од посјете Маршале, то је био наш најрадоснији дан, свечаност манифестирана низом успјеха, резултата. Отсјени, кружоци, појединци износили су податке о учињеном, давали сугестије, нове потстрек, планове. Заклели смо се, обећали да ћемо дати све од себе, а нови успјеси и превазилажење плана пружиће нам

најљепшу награду — укупчавање у општи народни радни полет на обнову домовине.

Наш план предвиђа оно што ми као Народна студентска омладина ван домовине можемо у максимуму дати, а то је: учење и културни живот. Поред постигнутих резултата на пољу науке, сви другови учествују у културним манифестацијама које су дјело свију нас.

„Тешко, нам је било да вас пустимо, али зато на вама је да искористите стечена искуства и да се стручно наображени вратите у домовину, јер на вама, омладинци, почива наша Народна Република“, рекао нам је наш Маршал при посјети. Одговорили смо кратко, али одлучно: „Хоћемо!“, и тај наш одговор који смо дали нашем учитељу, даје нам све јачи полет. Увјерени смо да ћемо постићи нове резултате, потврђујући тиме да смо заиста дјело Народне студентске омладине.

Универзитети у СССР



Зграда физичког института у Москви, на Лењиновим горама

Студенти у Египту

ТАСС јавља:

Извршни одбор студентске организације каирског универзитета „Фауд I“ објавио је следећу изјаву:

„Драги суграђани! Ми смо ваши синови. Ми морамо поново да изјавимо да без одлагања мора да се изврши повлачење британских трупа из ове земље.

Извесни Египћани су пристали да одвоје суданско питање од питања Египта. Када смо ми протестовали против тога, влада нас је свирепо злостављала. Полиција је опколила универзитет и пуцали на нас. Ми смо били хапшени и у нашим кућама је вршен претрес. За време дебате у парламенту један министар нас је назвао злочинцима. Ми вас опомињемо да су чувате такве владе.

Ми не можемо да разумемо зашто египатско питање није досада изнето пред Савет безбедности. Египћани су спремни на сваку жртву за слободу.“

